

Statiny

**bezpečná léčba
pro vaše dítě**

teva

Proč má vaše dítě začít užívat statiny?

Milí rodiče, jak víte, má **vaše dítě vrozenou vadu metabolismu** - familiární hypercholesterolemii (FH), kterou zdědilo od jednoho z rodičů. FH snižuje rychlost odbourávání LDL cholesterolu v krevním řečišti, což vede k jeho ukládání do stěny tepen, především těch, které zásobují srdeční sval krví. Tento proces se nazývá **ateroskleróza** a **vede k onemocnění**

srdce v časném věku, někdy i před 40. rokem věku.

Léčba FH je založena na **snižování rizika** vývoje předčasné aterosklerózy. Vaše dítě, tak jako všechny ostatní děti, by se mělo zdravě stravovat, mělo by mít dostatečnou fyzickou aktivitu a nemělo by začít nikdy kouřit, aby se co nejvíce snížilo kardiovaskulární riziko v dospělosti. **Léčba statiny** se může podle odborných doporučení zahájit **ve věku 8-10 let**, ale velmi **záleží na hladině cholesterolu a na závažnosti rodinné anamnézy**, proto se zahajuje individuálně podle zvážení všech okolností.

Tento dokument se vám dostal do ruky pravděpodobně proto, že lékař doporučil u vašeho dítěte zahájit léčbu statiny. Vy nebo váš partner už statiny pravděpodobně užíváte, ale pochopitelně můžete mít obavy z toho, že léčba u vašeho dítěte se zahajuje tak brzy. Tento leták by vám měl **odpovědět na otázky**, jež rodiče často kladou a které vás asi také napadají.

Co jsou statiny?

Statiny jsou jedny z léků, které snižují hladinu celkového i LDL cholesterolu. Setkáte se s různými účinnými látkami a s firmními názvy. Jen některé statiny jsou určeny pro léčbu dětí i dospělých.

Jak statiny působí?

Cholesterol je velmi důležitá látka, kterou můžeme najít v každé buňce našeho těla. I když získáváme cholesterol z potravy, většinu cholesterolu si produkujeme v těle sami, protože ho potřebujeme k tvorbě hormonů, ke vstřebávání vitaminů rozpustných v tucích (např. vitamin D), pomáhá i při vstřebávání tučného jídla.

Statiny blokují jaterní enzym, který je nutný k tvorbě cholesterolu, a tím snižují jeho hladinu v krvi. Protože statiny snižují hladinu LDL cholesterolu významně, mohou také zmenšit již vzniklé aterosklerotické pláty v tepnách a tím také snížit riziko vývoje srdečního onemocnění.

Proč mé dítě musí začít užívat statiny nyní?

Evropská i česká odborná doporučení uvádějí, že lékař by měl začít mluvit s rodiči o celoživotní léčbě statiny dětí ve věku dětí 8-10 let. Je to proto, že u dětí s FH je zvýšený LDL cholesterol již od narození a může se začít ukládat do stěny cévní dráhy a rychleji než u jejich sourozenců bez FH.

Je užívání statinů pro mé dítě bezpečné?

Statiny, které užívají více než 25 let miliony pacientů po celém světě, patří mezi velmi bezpečné léky, což je ověřeno mnoha dlouhodobými studiemi. U dětí se používají asi 15 let a zatím nejsou hlášeny vážnější nežádoucí účinky. Růst dětí a jejich vývoj během puberty není statiny ovlivněn. Na rozdíl od dospělých začínáme u dětí léčbu malou dávkou, odpovídající věku dítěte. Bezpečnost léčby je samozřejmě na prvním místě, a proto děti velmi pečlivě kontrolujeme. Váš lékař vám podrobně vysvětlí možné nežádoucí účinky statinů i to, jak tyto účinky včas rozpoznat.

Jak je pravděpodobnost, že se u mého dítěte projeví nežádoucí účinky při užívání statinů?

Statiny mohou být příčinou svalových bolestí, na něž si některé děti, podobně jako dospělí, mohou stěžovat. Většinou po několika dnech či týdnech léčby ustoupí. Svalová slabost se může projevit i krátkodobým snížením výkonnosti při sportování, ale postupně se zase výkonnost vrátí na původní úroveň.

Velmi vzácně se může objevit závažná svalová bolest, pro kterou musíme léčbu přerušit, ale to se přihodí u jednoho z 10 000 pacientů na léčbě. Váš lékař se bude snažit vybrat co nejvhodnější lék a optimalizovat pro vaše dítě jeho dávku.

Závěr

U velké většiny dětí s FH docílíme významného snížení hladiny cholesterolu a jen u malého počtu se objeví nežádoucí účinky. **Léčba statiny v dětství** v kombinaci se zdravým životním stylem **má dlouhodobý významný efekt na snížení rizika vývoje onemocnění srdce** u vašeho dítěte.

Podrobnější informace o genetické podstatě familiární hypercholesterolemie a o léčbě získáte na internetových adresách:

www.athero.cz

stránky České společnosti pro aterosklerózu

www.diagnozafh.cz

www.facebook.com/diagnozaFH

stránky patientské organizace
Diagnóza FH, z.s.

Odborná spolupráce:

Doc. MUDr. Zuzana Urbanová, CSc.
Doc. MUDr. Tomáš Freiburger, Ph.D.

Pod záštitou:

Teva Pharmaceuticals CR, s.r.o.
Business park Futurama, Sokolovská 651/136A, 180 00 Praha